

Tel mee met Taal

Taalakkoord Rivierenland 2018-2020

Tiel, 30 november 2017

"Ongeveer anderhalf jaar geleden heb ik Addy voor het eerst ontmoet. Ze had zich aangemeld voor taallessen. Meteen ging ze fanatiek aan de slag op www.oefenen.nl en met de werkboeken van Lees en Schrijf. Ik leerde haar steeds beter kennen en ik kwam ook meer te weten over haar werk als toilet dame. Ze vertelde dat ze daar wel een boek over kon schrijven. En daarmee zijn we aan de slag gegaan. Iedere week werd er een nieuw verhaal geschreven. Ze bleek talent te hebben! Bij elk verhaal verscheen er wel een glimlach op mijn gezicht. Hier moeten we meer mee, dacht ik. Deze verhalen moeten worden gedeeld. Met diverse partijen, waaronder de gemeente West Maas en Waal, hebben we ervoor gezorgd dat Addy haar eigen magazine heeft gekregen. Voor mij als docente is het mooiste om te zien dat haar zelfvertrouwen enorm is gegroeid. Addy heeft een stap gezet om beter te leren lezen en schrijven. En dat is gelukt! Ik ben trots op haar!"

Marianne Herckenrath, taalhuisdocente Digi-Taalhuis West Maas en Waal

"Er gaat bijna geen middag voorbij zonder een onverwachte intake, een enthousiast verhaal of een vraag van een vrijwilliger. De matches, die tot nu toe zijn gemaakt tussen vrijwilligers en cursisten, zijn heel goed en koppels ervaren een klik. Er hangt een goede sfeer en de meest uiteenlopende mensen praten met elkaar, leren van elkaar en stimuleren elkaar!"

Welmoed Homan, Taalhuisdocente Digi-Taalhuis Geldermalsen

1. Achtergrond

Volgens het rapport van de Algemene Rekenkamer (uit 2016) telt Nederland ongeveer 2,5 miljoen laaggeletterden in de leeftijd vanaf 16 jaar. Dit zou betekenen dat 1 op de 7 mensen laaggeletterd is. Als we dit omrekenen naar arbeidsmarktregio Rivierenland met 229.000 inwoners, dan wonen er hier ongeveer 32.000 mensen die moeite hebben met lezen en schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. Mensen die laaggeletterd zijn hebben onder meer moeite met: formulieren invullen, straatnaamborden lezen, reizen met het openbaar vervoer, voorlezen aan (klein)kinderen, pinnen en digitaal betalen, werken met de computer, solliciteren en het begrijpen van informatie over gezondheid en zorg.

Wat is laaggeletterdheid?

Laaggeletterdheid is een overkoepelende term voor mensen die grote moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en het begrijpen en toepassen van informatie. Zij beheersen niet het minimale niveau om volwaardig in de Nederlandse maatschappij te kunnen functioneren, eindniveau VMBO of niveau mbo 2/3. Laaggeletterden lezen en schrijven op het niveau waarmee een kind de basisschool hoort te verlaten, of lager.

2. Uitgangspunten

In dit Taalakkoord staan duidelijke werkafspraken en taakverdelingen om de ambities van het bestaande bondgenootschap uit te breiden en te verankeren. Dit Taalakkoord sluit aan bij het landelijke actieprogramma 'Tel mee met Taal'¹.

Partijen zijn zich ervan bewust dat:

- Lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden basisvoorwaarden zijn voor elk individu om te kunnen functioneren in de samenleving en op de arbeidsmarkt, om goed en adequaat te kunnen (en durven) participeren en om zichzelf te kunnen ontwikkelen,
- De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen om participatie van groepen die nu nog min of meer aan de kant staan of dreigen aan de kant te komen te staan,
- Een geletterde beroepsbevolking essentieel is voor een goed functionerende economie, die voldoende kan concurreren en in kan spelen op toekomstige ontwikkelingen,
- Het terug dringen van laaggeletterdheid effect heeft op diverse leefgebieden: werk, opvoeden, armoede, gezondheid en leefbaarheid. Een integrale aanpak zorgt ervoor dat er verschillende aanvielig routes zijn om mensen te scholen. Dit beperkt uitsluiting en verlaagt kosten in de aanverwante leefgebieden.
- Het bestrijden van laaggeletterdheid impact heeft op de bedrijfsvoering van de eigen organisatie.

Partijen zetten zich in voor een duurzame samenwerking tussen organisaties die laaggeletterden herkennen, signaleren en doorverwijzen naar aanbieders van educatietrajecten en het bieden van een passend scholingsaanbod voor de doelgroepen. Dit Taalakkoord treedt in werking met ingang van 1 januari 2018 en loopt tot en met 31 december 2020. Tijdens de looptijd van het Taalakkoord kunnen nieuwe partijen zich aansluiten.

In verband met de vorming van de gemeente West Betuwe per 1 januari 2019 nemen de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal alleen voor het jaar 2018 deel aan dit akkoord. Volgend jaar wordt bezien of de nieuwe gemeente West Betuwe aansluit.

3. Ambities en doelstellingen

Deelnemers aan dit Taalakkoord willen een duurzame visie op volwasseneducatie tot stand brengen en een daarbij behorende gezamenlijke aanpak op de thema's²:

- Preventie
- Werk en Inkomen/rondkomen
- Gezondheid
- Opvoeden

¹ Zie bijlage 1: Uitleg programma Tel mee met Taal en uitleg thema's

² Zie bijlage 1: Uitleg programma Tel mee met Taal en uitleg thema's

Om de inwoners zo goed mogelijk van dienst te zijn, is het belangrijk maatschappelijke vraagstukken in samenhang te bekijken en aan te pakken. Dit geldt ook voor de bestrijding van laaggeletterdheid en de bevordering van digitale vaardigheden. De samenwerking tussen scholen, kinderopvang en ouders wordt vergroot om taalachterstanden in gezinsverband aan te pakken.

Het Taalakkoord heeft dan ook als doelstelling:

- het thema laaggeletterdheid breed regionaal te agenderen;
- de bestaande infrastructuur te verstevigen: waar het gaat om herkennen, bespreekbaar maken en doorgeleiden van laaggeletterde inwoners;
- het aanbod waar wenselijk uit te breiden met thematisch non-formeel aanbod;
- het versterken van preventieve taalactiviteiten voor kinderen en hun ouders/ opvoeders om taalachterstanden te verminderen.

4. Afspraken

Alle concrete afspraken per organisatie³ zijn opgenomen in dit Taalakkoord. Het Taalakkoord is geen statisch document. Organisaties die later willen aansluiten bij het Taalakkoord kunnen dit doen door concrete acties te melden aan de gemeente Tiel.

5. Monitoring

- Een regionale werkgroep zal de voortgang monitoren van de activiteiten die de verschillende keten partners uitvoeren. Deze werkgroep communiceert halfjaarlijks over voortgang en resultaten aan alle deelnemers van het Taalakkoord.
- In deze werkgroep hebben in ieder geval zitting: gemeenten, Bibliotheek Rivierenland en ROC Rivor.

6. Financiën

Om gezamenlijke strategische doelen uit het Taalakkoord te realiseren kan een stimuleringsbijdrage worden aangevraagd. In de eerste helft van 2018 kan een aanvraag voor het betreffende jaar worden ingediend. Werkgevers kunnen zelf een bijdrage aanvragen om taalscholing aan werknemers aan te bieden.

7. Taalakkoord

Dit Taalakkoord voor de regio Rivierenland is het vervolg op het Convenant Bondgenootschap voor Geletterdheid Rivierenland dat eind 2017 afloopt. Waar in het convenant de intentie is uitgesproken, worden in dit regionale Taalakkoord afspraken gemaakt over de inzet van betrokken partners die het akkoord mee ondertekenen.

³ Zie bijlage 2: Inzet en aanpak deelnemende partijen Taalakkoord Rivierenland 2018-2020

Aldus overeengekomen te Tiel op 30 november 2017

Gemeenten

- Gemeente Buren, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Annie Benschop-van Eldik, wethouder

- Gemeente Culemborg, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Fouad Sidali, wethouder

- Gemeente Geldermalsen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Niko Wiendels, wethouder

- Gemeente Lingewaal, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Griedo Bel, wethouder

- Gemeente Maasdriel, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Anita Sørensen, wethouder

- Gemeente Neder-Betuwe, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Hans Keuken, wethouder

- Gemeente Neerijnen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Jaap Andriess, wethouder

- Gemeente Tiel, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Laurens Verspuij, wethouder

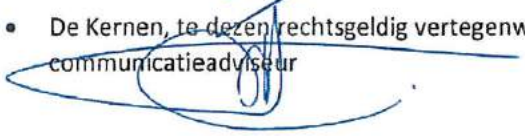
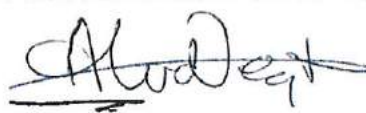

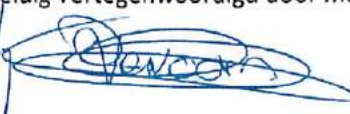
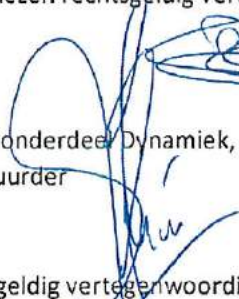

- Gemeente West Maas en Waal, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Bert van Swam, wethouder

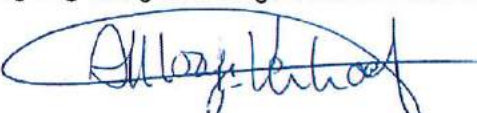

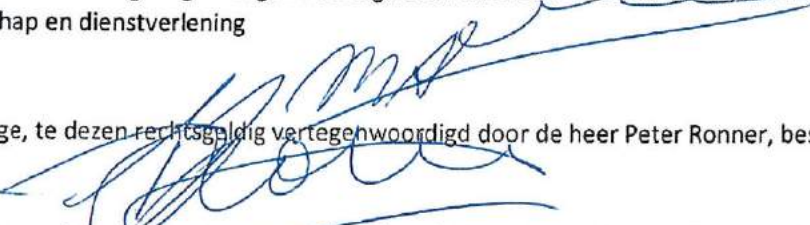
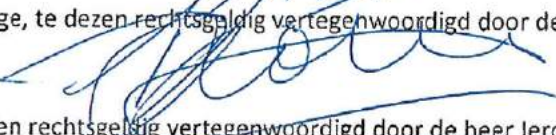
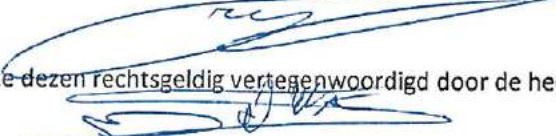

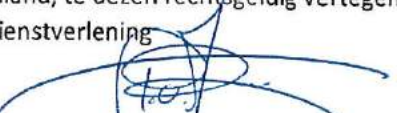
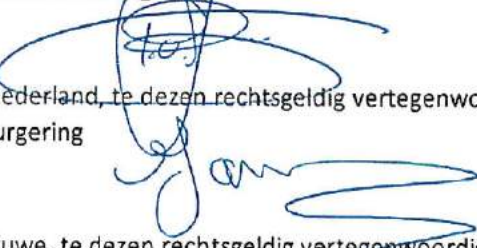
- Gemeente Zaltbommel, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Simon Buwalda, wethouder

Overige partijen

- Arpe Business Matchmaker, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Peter van Heumen, directeur

- Avri, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Erik de Vries, directeur

- Bart van Kraaij Groep, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Bart van Kraaij, directeur

- Bibliotheek Rivierenland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw drs. Gaby Lafeber MBA, directeur-bestuurder

- BureauTaal, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Anna Stolk, schrijver, docent en adviseur

- Businessclub Betuwe in Zaken, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Gerco Buijk-Dijkstra, bestuurslid

- De Kernen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Marijke Hoogeland, communicatieadviseur

- Elk Welzijn, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Annerieke van der Vegt, directeur-bestuurder

- GGD Gelderland-Zuid, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Linda de Heer, communicatieadviseur

- Greenport Gelderland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Peter van Heumen, bestuurslid

- Kinderzwerfboek, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Annemarie Schouten, projectleider

- Koning Willem I College, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Danny Johan, directeur

- Leren en Werken Rivierenland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Petra Vervoorn, projectleider

- Mozaïek Welzijnsdiensten, met als onderdeel Dynamiek, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Johan Andree, directeur-bestuurder

- O.R.S. Lek & Linge, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer André Viets, directeur VMBO

- Rabobank West Betuwe, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Ans Looije, directeur Private Banking en Particulieren
- Regionaal Archief Rivierenland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Ella Kok-Majewska MBA, directeur/streekarchivaris
- ROC Rivor, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Marian Alberts, directeur Academie voor ondernemerschap en dienstverlening
- RSG Lingecollege, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Peter Ronner, bestuurder
- Sociom, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Jeroen Rovers, directeur-bestuurder
- Stichting ABC, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Jos Niels, voorzitter afdeling Gelderland
- Stichting Kompas Bommelerwaard, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Joke Verkuijen, vicevoorzitter
- Stichting Lezen en Schrijven, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Chérif Ait Abderrahman, rayoncoördinator
- Stichting Welzijn Bommelerwaard, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Drs. Eugenie Kaspori, directeur
- STMR, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Bernie Wiltenburg, gebiedsmanager Tiel
- UWV Werkbedrijf Rivierenland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Malinda Janssen, manager werkzoekende dienstverlening
- Vluchtelingenwerk Oost-Nederland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Jamâa Hammadi, teamleider inburgering
- Volksuniversiteit West Betuwe, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Ruud van den Bos, voorzitter

Sincerely Yours,

Ruud van den Bos PhD

- Welzijn Rivierstroom, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Jeanette Arends, directeur
- Welzijn West Betuwe, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Marco van Westerlaak, directeur
- Werkcoöperatie West Maas en Waal, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Kees de Ruwe, directeur
- Werkzaak Rivierenland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw Nicolette Hoyneck – van Papendrecht, P&O adviseur
- Ziekenhuis Rivierenland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Gerard Koot, zorgmanager
- Zorgbelang Gelderland | Utrecht, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Eric Verkaar, directeur

Bijlage 1: Uitleg programma Tel mee met Taal en uitleg thema's

Tel mee met Taal

Tel mee met Taal is een landelijk actieprogramma van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) dat is gericht op het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid en het bevorderen van lezen, in aanvulling op het reguliere onderwijs. Hiermee ondersteunen de ministeries gemeenten, taalaanbieders, werkgevers, bibliotheken en maatschappelijke organisaties met instrumenten en methoden, kennis en expertise. Zo kunnen gemeenten hun wettelijke taken in het kader van voor- en vroegschoolse educatie (vve), volwasseneneducatie en bijstand beter uitvoeren. Daarnaast worden de kwaliteit en toegankelijkheid van het taalaanbod verbeterd en krijgen tienduizenden Nederlanders betere kansen op volwaardige maatschappelijke participatie en integratie. Met het landelijk actieprogramma worden tussen 2016 en 2018 de volgende doelen nagestreefd:

1. Tenminste 45.000 Nederlanders verbeteren hun taalbeheersing zodanig dat zij aantoonbaar beter scoren op taalbeheersing en maatschappelijke participatie, waaronder arbeidsdeelname.
2. 1 miljoen jonge kinderen tot en met de basisschoolleeftijd zijn bereikt met leesbevorderingsactiviteiten, zodat hun taalvaardigheid en leesplezier toenemen.

Om deze doelen te realiseren stellen de ministeries gezamenlijk € 18 miljoen per jaar beschikbaar om vijf actielijnen uit te voeren. Een van deze actielijnen is het sluiten van regionale Taalakkoorden. Gemeenten hebben een regierol in het opzetten en uitvoeren van deze Taalakkoorden.

Het programma Taal voor het Leven van de Stichting Lezen & Schrijven wordt gefinancierd vanuit Tel mee met Taal. Stichting Lezen & Schrijven ondersteunt gemeenten, taalaanbieders en vele andere organisaties op maat bij hun duurzame aanpak van laaggeletterdheid. De ondersteuning sluit aan op lokale en regionale initiatieven en verbindt en versterkt deze waar mogelijk.

Uitleg thema's

Ad 1 Preventie: leesbevorderingsactiviteiten voor kinderen en hun ouders

Preventie start bij de jonge doelgroep met alle leesbevorderingsactiviteiten die de bibliotheek in samenwerking met consultatiebureau, de kinderopvang, scholen en ouders/opvoeders organiseert. Hierbij is aandacht voor lokaal maatwerk.

Ad 2 Werk en Inkomen/rondkomen

Sinds 1 januari 2016 is Werkzaak Rivierenland actief. Negen gemeenten in Rivierenland, LANDER werk & participatie, het Werkgevers Adviespunt (WAPR) en UWV hebben hun krachten in deze nieuwe organisatie gebundeld. Werkzaak Rivierenland is de verbindende schakel tussen werkgevers en werkzoekenden in Rivierenland. De missie van werkzaak Rivierenland is: Talent werkt voor Rivierenland. Meer mensen aan het werk, op basis van hun kwaliteiten, daar zet Werkzaak Rivierenland zich voor in. Werkzaak Rivierenland gaat ook aan de slag met de aanpak van laaggeletterdheid binnen de eigen organisatie.

Onder dit thema valt ook het thema Geld (Schulden/Armoede) Dit is een belangrijk speerpunt van de gemeenten in de regio (vroegsignalering) en bij Stichting Lezen & Schrijven.

Ad 3 Gezondheid

In Rivierenland heeft iedere gemeente zijn eigen gezondheidsmakelaar van GGD Gelderland-Zuid. Naast kennis en ervaring in het vormgeven van preventie, kent deze makelaar het werkgebied goed. Hij/zij heeft zicht op de lokale gezondheidsproblemen, wensen, behoeften én mogelijkheden van bewoners en professionals. De gezondheidsmakelaars zijn ook vaak betrokken bij de lokale taalsamenwerkingen in Rivierenland, zoals in Geldermalsen, West Maas en Waal, Buren en de Bommelerwaard. Een belangrijke taak van de gezondheidsmakelaar is het leggen van verbindingen tussen partijen. Zo besteedt de ene gezondheidsmakelaar aandacht aan laaggeletterdheid binnen een lokaal geriatrisch netwerk, een ander organiseert een workshop

herkennen van laaggeletterdheid voor zorgprofessionals. Zo zijn de gezondheidsmakelaars een onmisbare schakel geworden in de strijd tegen laaggeletterdheid.

Ad4 Opvoeden

Om kinderen kansrijk op te laten groeien is het belangrijk dat hun ouders over basisvaardigheden beschikken. Als ouders laaggeletterd zijn, beschikken ze over onvoldoende basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden en kunnen ze hun kinderen dus onvoldoende ondersteunen op deze basisvaardigheden. Willen we kinderen kansrijk laten opgroeien dan moet binnen het domein opvoeden (sociaal domein) aandacht zijn voor het ondersteunen van ouders met laaggeletterdheid, zodat zij in staat zijn hun kinderen voldoende te ondersteunen. Andere basisvaardigheden die van belang zijn, zijn opvoedvaardigheden als grenzen stellen en motiveren.

Bijlage 2: Inzet en aanpak deelnemende partijen Taalakkoord Rivierenland 2018-2020

Arpe Business Matchmaker

- Het vervullen van een ambassadeursrol om de bewustwording van laaggeletterdheid te vergroten bij mijn bestaande netwerken: bedrijfsleven, politiek en non-profitsector.
- Waar mogelijk laaggeletterdheid agenderen.

Avri

We hebben blijvend en doorlopend aandacht voor het terugdringen van laaggeletterdheid in de organisatie en het is onderdeel van het strategisch bedrijfsplan Avri. Dit doen we door:

- Het actief bespreekbaar te maken in de werkoverleggen en de individuele gesprekken met medewerkers. Daarmee willen het onderwerp bespreekbaar maken, betreffende medewerkers eerder herkennen en de drempel voor medewerkers verlagen om aan ontwikkeling te werken.
- We willen ervoor zorgen dat mensen die bij Avri werken over tenminste een startkwalificatie gaan beschikken.
- Veel medewerkers van Avri hebben zich ontwikkeld in de Nederlandse taal, rekenen en computergebruik door het volgen van de Ambor opleiding. Dit willen we voortzetten en mogelijk uitbreiden.
- We verkennen de mogelijkheid om samen met Werkzaak Rivierenland een aanvraag te doen bij de stimuleringsregeling 'Tel mee met Taal' voor werkgevers.

Bart van Kraaij Groep

- In samenwerking met Stichting Leergeld hebben wij het mogelijk gemaakt dat ook leerlingen met een lager inkomen gebruik kunnen maken van Bijles Maas en Waal. Met name leerlingen met een taalachterstand blijken hier gebruik van te maken en kunnen dus op deze manier hun taalvaardigheden verbeteren. Deze samenwerking zal de komende jaren worden voortgezet.
- Maas en Waal Academie biedt diverse cursussen Nederlandse taal aan. Het maatwerk onderscheidt ons van het ROC.
- We gaan ons dochterbedrijf Company Courses nog meer onder de aandacht brengen op de zakelijke markt. We bieden hier onder andere cursussen Nederlands aan, waar veel Oost-Europese werknemers dankbaar gebruik van maken. We willen meer bedrijven hiermee bekendmaken.
- We organiseren samen met D'n Bogerd tweejaarlijks een dictee.
- We hebben zelf dit jaar deelgenomen aan de Grote DigiTaalStrijd, voorronde Maas en Waal.
- Onze medewerkers krijgen handreikingen vanuit Stichting Lezen en Schrijven voor het herkennen van laaggeletterdheid.
- We hebben geïnvesteerd in lesmateriaal voor Nederlands en NT2. Ook freelance docenten kunnen op ons kantoor dit materiaal ophalen.
- We gaan voorlezen op basisscholen in de Week van de Alfabetisering. Dit hebben we in 2016 voor het eerst gedaan.
- In 2015 hebben we honderden kinderboeken uitgedeeld i.s.m. Kinderzwerfboek. Mogelijk verdient dit ook een herhaling.

Bibliotheek Rivierenland

Bibliotheek Rivierenland levert een bijdrage aan gelijke kansen, persoonlijke ontwikkeling, mee (blijven) doen in de samenleving voor iedereen en sociale cohesie in Rivierenland. Ongeacht leeftijd, kleur, achtergrond, opleiding of levensovertuiging. Dat doet de bibliotheek onder andere door het toerusten van kinderen en volwassenen met voldoende taal- en digitale vaardigheden (de zogenaamde basisvaardigheden) om mee te kunnen (blijven) doen in de samenleving.

- We gaan deelnemen in de werkgroep Taalakkoord Rivierenland.
- We nemen deel als maatschappelijk partner in de verschillende lokale taalnetwerken die al zijn opgezet (Bommelerwaard, Culemborg, Geldermalsen, Tiel en West Maas en Waal). Doel: betere toeleiding,

doorverwijzing, beter op de hoogte zijn van elkaars mogelijkheden en het ontwikkelen van een ruimer aanbod rond basisvaardigheden.

- Laaggeletterdheid wordt het hele jaar onder de aandacht gebracht in het werkgebied van de bibliotheek met speciale aandacht in de landelijke Week van de Alfabetisering.
- Wij faciliteren in twee vestigingen (Geldermalsen en Beneden-Leeuwen) een Digi-Taalhuis conform de bouwstenen zoals opgesteld door Stichting Lezen & Schrijven.
- Wij zijn één van de kernpartners van het Leerhuis Culemborg in Wijkcentrum de Salaamander.
- Waar nodig en gewenst bouwen wij mee aan nieuwe Digi-Taalhuizen.
- Wij organiseren in alle gemeenten van ons werkgebied diverse activiteiten om de digitale vaardigheden te verbeteren, zoals het inloopsprekuren Klik en Tik, de cursus Digisterker en iPad-, en Tabletcafé's.
- We faciliteren in bijna alle gemeenten van ons werkgebied diverse activiteiten om de Nederlandse taal en rekenen te verbeteren, zoals Praathuizen (taalcafé's voor anderstaligen) in samenwerking met Welzijn, Taalgroepen in samenwerking met vrijwilligersorganisaties en Leerpunten in samenwerking met het ROC.
- Leden en bezoekers met vragen over een aanbod voor laaggeletterden worden gewezen op de mogelijkheden in de eigen bibliotheek en waar nodig doorverwezen naar ander non-formeel aanbod.
- We organiseren in 2018 voor alle medewerkers in de Front-Office een training Herkennen en Doorverwijzen.
- Met onze database G!DS voeden we het platform SamenWel! en andere websites waar activiteiten voor onder andere laaggeletterden op staan.
- We zijn initiatiefnemer van SamenWel!: een platform met positieve informatie (in voornamelijk films) over gezond leven in Rivierenland. Het platform is nadrukkelijk ook toegankelijk voor laaggeletterden. Doel: sociale activering van laaggeletterden door deelname aan activiteiten op het gebied van gezond leven: samen eten, bewegen en ontspannen.
- We voeren BoekStart uit in alle gemeenten in haar werkgebied. In het programma worden meerdere activiteiten voor ouders en kinderen georganiseerd, gericht op taalontwikkeling en het plezier van lezen.
- De BoekStartcoach van Bibliotheek Rivierenland is wekelijks aanwezig op het consultatiebureau en spreekt ouders aan over het belang van lezen en voorlezen voor de woordenschat-/taalontwikkeling van het kind. De BoekStartcoach werkt hierbij nauw samen met de jeugdverpleegkundige en de jeugdarts. Wij voeren dit programma uit in Tiel en Culemborg en in 2018 wordt het programma uitgebreid naar meerdere gemeenten.
- De lees-mediacoach 0-6 jaar voert structureel leesbevorderingsprogramma's uit in peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en vroegschoolse instellingen. De lees-mediacoach werkt voor 3 doelgroepen: kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers. De programma's zijn gericht op leesbevordering, taalontwikkeling en mediaopvoeding.
- Vrijwilligers van het Voorleescorso in Tiel gaan 20 weken voorlezen in taalarme gezinnen. Doel: een (voor)leescultuur ontwikkelen bij de gezinnen. De vrijwilligers en de ouders worden door de bibliotheek begeleid.
- De lees-mediacoach 6-12 jaar werkt samen met basisscholen in heel Rivierenland en ondersteunt deze structureel in het bevorderen van leesplezier bij leerlingen, leerkrachten en ouders. Dit alles in het kader van het programma de Bibliotheek *op School*.
- De lees-mediacoach 6-12 jaar bevordert de digitale vaardigheden en mediawijsheid bij leerlingen, leerkrachten en ouders in de basisschool. In het programma de Bibliotheek *op School* laat de lees-mediacoach ouders en leerkrachten van basisscholen in heel Rivierenland de mogelijkheden zien van social media en digitale vaardigheden en hoe ze hierin kunnen omgaan met betrekking tot kinderen.

BureauTaal

BureauTaal wil de participatie en zelfredzaamheid vergroten van inwoners met een achterstand op het gebied van taal-, reken- en digivaardigheden. We willen dat ze makkelijker kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt en in de maatschappij. Wij richten ons daarbij op teksten zelf. We willen dat die begrijpelijk zijn voor iedereen, dus ook voor laaggeletterden. Dat doen we door gemeentes en andere organisaties te helpen met het schrijven van begrijpelijke teksten, op A2-niveau en B1-niveau. En door werknemers hierin te trainen, zodat ze zelf ook leren om begrijpelijk te schrijven.

- We doen mee aan het Taalakkoord Regio Rivierenland 2018-2020
- We hebben verschillende teksten voor laaggeletterden herschreven op A2-niveau. Voorbeelden:
 - Het cursusboek 'Werken met de e-overheid' van Digisterker.

- Brieven van gemeentes aan burgers. Bijvoorbeeld over uitkeringen of over schulden.
- Keukentafelgesprekken met cliënten van WMO-loketten.
- Webteksten van schuldhelpverleners in Amsterdam (o.a. Doras).
- Voor DUO hebben we verschillende teksten herschreven op A2-niveau, gericht aan inburgeraars.
- Ook voor banken, verzekeraars en andere bedrijven herschrijven we teksten. Dat doen we meestal op B1-niveau. Die zijn ook voor laaggeletterden beter te begrijpen dan de originele teksten.
- We hebben trainingen gegeven aan medewerkers van gemeentes en bedrijven in heel Nederland, zodat zij leren om in eenvoudige taal te schrijven.
- We hebben de grondwet herschreven in begrijpelijke taal.
- We hebben sinds kort een nieuwe e-learning Spellen. Deze kun je ook doen als je moeite hebt met grammaticale termen. Die komen er namelijk helemaal niet in voor!
- We zijn volop bezig om teksten van overheid, gemeentes en andere organisaties eenvoudiger te maken. We willen hiermee doorgaan totdat alle zakelijke teksten begrijpelijk zijn voor iedereen!

Businessclub Betuwe in Zaken

BIZ beschikt over een groeiend aantal leden, op dit moment zo'n 150 bedrijven gevestigd in de regio Rivierenland. Sinds 2016 geeft BIZ invulling aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), door bedrijven met publieke organisaties te verbinden in de aanpak van maatschappelijke problemen. Wat betreft het thema laaggeletterdheid heeft BIZ de volgende ambities:

- BIZ is in 2017 organiserend partner geweest van de 'Grote DigiTaalStrijd Rivierenland' om in gezamenlijkheid aandacht te vragen voor laaggeletterdheid
- BIZ blijft vanuit haar MVO-rol ambassadeur in de aanpak van laaggeletterdheid, door het organiseren van kennisbijeenkomsten om laaggeletterdheid te kunnen signaleren en daarna aan te kunnen pakken
- BIZ blijft partner van de Grote DigiTaalStrijd wanneer deze de komende jaren georganiseerd gaat worden

De Kernen

- Wij hebben onze mobiele website aangepast; deze is veel makkelijker gemaakt. We schrijven altijd onze teksten op B1 niveau en gebruiken hier regelmatig een tool voor om te checken of het niet te moeilijk is. Brieven knippen we zoveel mogelijk op in korte alinea's met daarboven kopjes waar de tekst over gaat. We hebben ook een schrijftraining bij Loo van Eck gevolgd.
- Op korte termijn volgen wij bedrijfsbreed een workshop 'Aanpak van laaggeletterdheid' om signalen beter te herkennen en te kunnen doorverwijzen.
- We realiseren ons echter wel dat wij met huurders doorgaans maar 1 of 2 keer contact hebben per jaar. Als we vaker met dezelfde huurder te maken hebben, bijvoorbeeld in het geval van overlast of planmatig onderhoud, kunnen we de signalen het beste herkennen.

ELK Welzijn

- We zijn partner in en coördineren het Leerhuis, waar het Digi-Taalhuis onderdeel van uit maakt.
- We brengen (samen met partners van het Leerhuis) laaggeletterdheid onder de aandacht bij partijen/organisaties in Culemborg die hierin een verwijfsfunctie hebben.
- Wij organiseren binnen het Leerhuis diverse activiteiten om de digitale vaardigheden te verbeteren, zoals het inloopspreekuur Klik en Tik, de cursus Digisterker en Zoek Werk.
- Wij organiseren binnen het Leerhuis diverse activiteiten om de taalvaardigheden en rekenvaardigheden van deelnemers te verbeteren, wij voeren deze activiteiten uit met gecertificeerde vrijwilligers, volgens de werkwijze van Stichting Lezen en Schrijven.
- Het Vrijwilligers Informatiepunt van ElkWelzijn werft (taal)vrijwilligers.
- We besteden aandacht aan laaggeletterdheid door tijdens de Week van de Alfabetisering in Culemborg een activiteit te organiseren.
- Culemborgers met vragen over het aanbod voor laaggeletterden worden gewezen op de mogelijkheden die er in Culemborg zijn.
- Vrijwilligers van het Voorleescorso in Culemborg gaan 20 weken voorlezen in 10 tot 12 taalarme gezinnen. De vrijwilligers en de ouders worden begeleid door een wijkcoach van ElkWelzijn samen met de Bibliotheek.

Gemeente Buren

- Beleidsnotitie en Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid en Leesstimulering 2018 – 2020
- Taalnetwerk Buren verder uitbouwen en versterken
- Aanstellen van een Taalcoördinator en inhoudelijk expert binnen de gemeente Buren
 - Vinden, begeleiden en opleiden van laaggeletterden
- Het vinden en opleiden van taalvrijwilligers via Welzijn Rivierstroom
- Vier taalplekken binnen de gemeente Buren
 - Cursussen, (digi)taalactiviteiten en ontmoeting
 - Deelboekenkasten voor volwassenen en kinderen
 - Servicepunten Bibliotheek Karmac
- Plan voor Leesstimulering i.s.m. voorschoolse organisaties en scholen
 - Aandacht voor lezen op school en thuis
- Communicatie & PR campagne
 - Bereik laaggeletterden
 - Bereik ouders en kinderen – belang van (voor)lezen
- Aanpak taalachterstanden bij peuters in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid: Beleidsnotitie Aanbod voor peuters 2017 – 2020.

Gemeente Culemborg

- Basisvaardigheden zijn niet alleen taal, rekenen en digitale vaardigheden, maar ook opvoeden, rondkomen en gezondheid.
- Bij het Leerhuis Culemborg kunnen alle inwoners van Culemborg terecht die hun basisvaardigheden willen versterken.
- Nieuwe verbindingen maken tussen VVE-vindplaatsen en het Leerhuis Culemborg.
- Scholen krijgen een 0-meting aangeboden om te toetsen of hun schriftelijke communicatie aansluit bij laaggeletterde ouders.
- Medewerkers sociale wijkteams worden getraind in het signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid.
- Aanpak taalachterstanden bij kinderen door te investeren in projecten als Boekstart, dBos (de Bibliotheek op School) en de extra inzet van de leesmediacoach voor speciale projecten.
- Investeren in ouderparticipatie en het versterken van basisvaardigheden van ouders binnen het Leerhuis
- Investeren in nieuwe trainingen binnen het Leerhuis die zijn gericht op het thema “Taal en vrijwilligerswerk”
- Nieuwe verbindingen maken tussen aanbieders van dagbesteding en het Leerhuis.
- Aandacht voor laaggeletterdheid actief uitdragen bij contacten met bedrijven, scholen, sportverenigingen en maatschappelijke partners.

Gemeente Geldermalsen

- Samenwerking met de bibliotheek t.b.v. o.a. leren, lezen, schrijven en laaggeletterdheid.
- Investeren in het Digi-Taalhuis Geldermalsen en actief deelnemer in de stuurgroep hiervan.
- In Geldermalsen loopt het project Boek op bezoek, uitgevoerd door een samenwerking tussen welzijn en de bibliotheek bij gezinnen waar voorlezen niet vanzelfsprekend is.
- De bibliotheek is een partner bij de aanpak van vluchtelingen en nieuwkomers.
- Deelname convenant laaggeletterdheid en nu deelname aan het taalakkoord.
- In Geldermalsen wordt actief ingezet op Boekstart.
- Er wordt geïnvesteerd in de bibliotheek voor ukkies.
- De bibliotheek op school is op veel scholen aanwezig waarbij ook een leesmediacoach aanwezig is
- Bestrijden van (risico op) taalachterstand bij jonge kinderen door middel van voor- en vroegschoolse educatie. Gemeente, onderwijs, voorschoolse voorzieningen en consultatiebureau hebben hierover afspraken gemaakt, die zijn vastgelegd in een convenant.
- Binnen de gemeentelijke organisatie is er aandacht voor het bewust schrijven van brieven en het taalgebruik.

Gemeente Lingewaal

- Uitvoering geven aan het opgestelde VVE-convenant tussen Scholen, Peutervoorzieningen, Consultatiebureau, gemeente en Sociaal Team om (taal)achterstanden bij kinderen te voorkomen;
- Verdere uitrol van Logo 3000 op de voor- en vroegschoolse voorzieningen om onze jeugd een goede basis te geven voor de rest van hun onderwijsloopbaan;
- Via VVE-indicaties proberen taalarme gezinnen te achterhalen, opdat ook de rest van het gezin een taalboost krijgt.

Gemeente Maasdriel

- Plan van aanpak opstellen voor Taalsamenwerking 2018 – 2021.
- Het organiseren van de verbinding tussen vraag en aanbod op het gebied van laaggeletterdheid
- Het vinden, begeleiden en opleiden van laaggeletterden.
- Terugdringen van het aantal laaggeletterden binnen de gemeente
- Relatie borgen met het beleidsplan WMO/Jeugd.
- Aandacht voor de communicatie (brieven, formulieren etc.) die door de gemeente verstuurd worden
- Verdere samenwerking met de ketenpartners op gebied van laaggeletterdheid zoals Stichting Kompas Bommelerwaard, SWB Bommelerwaard, Koning Willem 1 college, GGD Gelderland-Zuid etc.

Gemeente Neder-Betuwe

- Het doorbreken van het taboe, meer bekendheid geven aan het onderwerp zowel voor inwoners als professionals.
- Het scholen van professionals in het vroegtijdig herkennen van signalen en het aanreiken van handvaten over hoe in gesprek te gaan met laaggeletterden is in 2017 al gebeurd. Nu een stap verder: Andere professionals ook nog trainen, is het haalbaar een train de trainer principe op te starten voor andere professionals?
- Intern opnieuw aandacht vragen voor laaggeletterdheid: eenvoudig schrijven, brievenactie (inwoners kunnen brieven terugsturen naar de gemeente als deze niet leesbaar zijn),
- Intern kijken hoe we aandacht voor laaggeletterdheid in de uitvoering verder door kunnen voeren. Bij de kernpunten, het sociaal team, maar misschien ook Gemeentewinkel?
- Meer aanbod realiseren. Eerste stap is een Leerpunt van het ROC in de bibliotheek in Kesteren. Wellicht kunnen we daarna kijken of er mogelijkheden zijn om door te ontwikkelen naar een Taalhuis.
- Project Taalmaatje opzetten en verder ontwikkelen
- Een eenduidige verwijkskaart maken waar informatie op staat over waar je terecht kunt als je laaggeletterd bent. Bruikbaar voor zowel professionals als laaggeletterden zelf.

Gemeente Neerijnen

- Uitvoering convenant versterking taalniveau tussen gemeente, schoolbesturen, kinderopvang en peuterspeelzalen en uitvoering convenant VVE van de eerder genoemde partijen om taalachterstand te voorkomen.
- Wij gaan verbinding maken tussen kinderen, jongeren en volwassenen. Wij realiseren vindplaatsen waar taal en laaggeletterdheid voorkomen en gaan daar concreet op inzetten. Voorkomen dient te worden dat projecten langs elkaar heen lopen en meer op elkaar worden afgestemd.
- Wij zetten in op laaggeletterdheid bij ouders van kinderen die een VVE indicatie hebben.

Gemeente Tiel

- Binnen het WMO/Jeugdplan komt educatie terug onder de noemer 'werk als beste medicijn'.
- Voortzetting programmalijs laaggeletterdheid in Welzijn Next Level.
- Iedere medewerker neemt deel aan de cursus begrijpelijk schrijven. Medewerkers worden getraind in het herkennen van laaggeletterdheid.
- Aandacht voor laaggeletterdheid via het experiment Tiel & Geluk.
- Voortzetting diverse projecten gekoppeld aan ontwikkeling en laaggeletterdheid zoals 'Tiel aan de gezonde zijde', 'Pak je kans Rivierenland'.

- Aanpak taalachterstand bij kinderen via het Onderwijsachterstandenbeleid 2018-2022: Voor en Vroegschoolse Educatie en extra (taal)ondersteuning op de basisschool en in de overgang naar het voortgezet onderwijs, waaronder subsidiering van de activiteiten zoals bijvoorbeeld BoekStartcoach, Lees Media Coach uitgevoerd door de Bibliotheek Rivierenland.

Gemeente West Maas en Waal

- Vindplaatsen in de gemeente West Maas en Waal in kaart brengen.
- Gesprekken voeren met deze vindplaatsen en in kaart brengen hoe het vinden van laaggeletterden structureel in werkprocessen kan worden verankerd.
- Opleiden van professionals (met klantcontact) op het gebied van herkennen en doorverwijzen middels e-learning en/of workshops herkennen & doorverwijzen.
- Het introduceren van screeningsinstrumenten zoals Taalmeter, Taalverkenner en/of het stellen van contextgerichte vragen.
- Het vinden van (taal)vrijwilligers.
- Het opleiden van (taal)vrijwilligers.
- Het opleiden van cursisten.
- Het vinden van 8 lokale taalambassadeurs, om het probleem laaggeletterdheid nog zichtbaarder en laagdrempeliger te maken.
- Het Digi-Taalhuis West Maas en Waal promoten.
- Activiteiten aanbieden om de spreek-, en luistervaardigheid van de Nederlandse taal te kunnen oefenen in het Praathuis.

Gemeente Zaltbommel

- Wij bieden laaggeletterde burgers de ondersteuning die zij nodig hebben.
- De drempel voor autochtone Nederlanders naar een basisvaardigheden ondersteuningstraject verlagen door enerzijds een breed aanbod, dat niet alleen op de basisvaardigheden is gericht en anderzijds mogelijkheid voor maatwerk.
- Het door ontwikkelen van de bestaande infrastructuur, waarmee deelnemers duurzaam kunnen inzetten op taalvaardigheid, rekenvaardigheid en digitale vaardigheid en ook na de 'cursus' zichzelf willen en kunnen blijven ontwikkelen.
- Investeren in de veerkracht van inwoners, netwerken en gemeenschappen. De Brede Beweging legt de focus op maatwerk, het activeren van het bestaande netwerk en het oppakken van ideeën van de doelgroep zelf.
- Samen met de Brede Beweging (waarin zowel partijen participeren die aanbod hebben gericht op de basisvaardigheden ook aanbieders participeren op het gebied van gezondheid, financiële administratie, opvoeding etc.), gaan we op zoek naar de beste sluitende (keten)aanpak. We maken gebruik van elkaars talenten en stemmen rollen en focus af. Ook worden er heldere afspraken gemaakt over de toeleiding van de doelgroep.
- Bewustzijn bij overheden, bedrijven en instellingen bevorderen.
- Rekening houden met mensen die niet goed (genoeg) kunnen lezen, schrijven of rekenen draagt bij aan het gemakkelijker durven uitkomen voor minder ontwikkelde basisvaardigheden en de stap te zetten naar ontwikkeling.

GGD Gelderland-Zuid

Wij maken ons sterk voor een gezonde regio Gelderland-Zuid. Inwoners helpen wij om gezonde keuzes te maken en om klachten/ziektes te voorkomen. Zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Onze speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. De komende jaren willen we de basis die is gelegd tijdens de uitvoering van het project Laaggeletterdheid & Gezondheidsvaardigheden (2015-2017) verder uitbouwen, versterken en borgen binnen de GGD. We gaan ons inzetten om bij de doelgroep laaggeletterden gezondheidsvaardigheden en zelfredzaamheid te vergroten. Daarnaast blijven we binnen de GGD aandacht vragen voor deze doelgroep en het belang van eenvoudig communiceren. Dit gaan wij doen door:

- De doelgroep zelf meer betrekken. Wij gaan hen meer betrekken en bevragen over hun eigen ervaringen als het gaat om belemmeringen, behoeften, wensen en mogelijkheden op het gebied van gezondheidsvaardigheden en de toegankelijkheid van informatie vanuit onze organisatie.

- Het tijdens het vorige project ontwikkelde (voorlichtings)materiaal verder implementeren binnen de jeugdgezondheidszorg. Begrijpelijk communiceren is voor iedereen van belang. Dit betekent dat het materiaal niet alleen voor laaggeletterden is. We willen dat ons voorlichtingsmateriaal leesbaarder wordt voor iedereen onder andere door het gebruik van beelden, infographics, enzovoort. We gaan meer beeldfolders ontwikkelen, zoals we nu hebben gedaan met folders over schimmels en ventileren en folder de pil. Hierbij verkennen we ook de mogelijkheden van moderne media (filmpjes, beeldverhalen, eHealth).
- Alert blijven op al onze schriftelijke communicatie op taalniveau B1. We laten dit regelmatig testen door taalambassadeurs en we blijven het gebruik van 'Klinkende Taal' stimuleren bij de GGD medewerkers.
- Twee keer per jaar komt er een werkgroep van medewerkers vanuit verschillende taakvelden bij elkaar rondom laaggeletterdheid en gezondheidsvaardigheden. Deze medewerkers zijn tevens contactpersoon van de afdelingen binnen de GGD.
- Ieder jaar tijdens de week van de alfabetisering activiteiten organiseren om aandacht te vragen voor laaggeletterden en het belang van gezondheidsvaardigheden binnen en buiten de GGD.
- Gezonde schooladviseurs bespreken het thema laaggeletterdheid op specifieke scholen en wijzen scholen op de menukaart laaggeletterdheid en de ondersteuning die hierbij vanuit de GGD en anderen geboden kan worden.
- Gezondheidsmakelaars hebben oog voor de laaggeletterde en laagopgeleide doelgroep en vragen hiervoor aandacht binnen hun gemeente.
- Nieuwe medewerkers krijgen bij hun inwerkperiode ook informatie over laaggeletterdheid.
- We blijven werken aan zichtbaarheid: posters in de wachtkamers en behandelkamers, filmpjes op de schermen in de wachtkamers e.d.
- Intranet wordt met regelmaat ingezet om het thema onder de aandacht van medewerkers te brengen en vooral te houden.
- Veilig Thuis is, als enige GGD afdeling, nog niet getraind in het herkennen, bespreekbaar maken en doorverwijzen van laaggeletterden. We gaan in gesprek over mogelijkheden hiervoor.

Greenport Gelderland

Wij als Greenport Gelderland zijn ons ervan doordrongen dat laaggeletterdheid voor kan komen bij medewerkers in onze sector. Door te werken aan basisvaardigheden, kunnen deze medewerkers hun maatschappelijke kansen vergroten. Wij zien binnen het Taalakkoord de volgende rol voor ons weggelegd:

- Het vervullen van een ambassadeursrol om de bewustwording van laaggeletterdheid te vergroten bij onze pacten: Fruitpact, Laanboompact, Glastuinbouwpact Bommelerwaard, Glastuinbouwpact Arnhem-Nijmegen en Paddenstoelenpact. Wij proberen binnen deze pacten aan te sturen op het opzetten van projecten rondom het thema laaggeletterdheid (herkennen, bespreekbaar maken en motiveren om een traject te volgen).
- Het ondersteunen bij het tot stand brengen van bedrijfsopleidingsplannen, met een hoofdstuk over basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden).
- Waar mogelijk laaggeletterdheid agenderen.

Kinderzwerfboek

Kinderzwerfboek is een landelijk programma dat zich inzet om kinderen aan te moedigen om (thuis) meer te lezen en zo hun taalkundige ontwikkeling (geletterdheid) te stimuleren. Het is een preventief programma van Nationaal Fonds Kinderhulp. In de regio Rivierenland zijn momenteel 42 KinderzwerfboekStations (totaal in Nederland 1.950). Onze ambitie voor de periode 2018-2020 is:

- 1 ambassadeur voor Rivierenland
- 60 KinderzwerfboekStations – uitbreiding (+18) gewenst in gebieden waar kinderen weinig boeken hebben thuis.
- Groei naamsbekendheid 34% à 40% - zodat meer kinderen hun boeken laten zwerven en andere kinderen deze kunnen lezen.

Koning Willem I College

- Wij zetten ons in voor een duurzame samenwerking tussen organisaties die deelnemers, die niet of gedeeltelijk voldoen aan de basisvaardigheden, herkennen, signaleren en doorverwijzen naar aanbieders van educatietrajecten en het bieden van een passend aanbod voor de doelgroepen.
- We zetten langs verschillende wegen in op het verbeteren van basisvaardigheden bij volwassenen in het kader van hun participatiebeleid, vluchtelingenbeleid, taalbeleid, cultuurbeleid en wijkbeleid.
- Wij participeren in de Taalsamenwerking gemeente Maasdriel
- Wij leveren een taalconsulent: Deze zorgt voor de kwaliteit van de doorverwijzing en van het informele taalaanbod. Taalvrijwilligers van alle non-formele taalaanbieders kunnen bij de taalconsulent terecht voor advies over materialen en deskundigheidsbevordering. Dit kan tijdens de Taal voor het Leven trainingen die de taalconsulent geeft, de spreekuren in het Taalhuis en eventueel via een online platform voor taalvrijwilligers.
- We voeren educatietrajecten uit in Kerkdriel in nauwe samenwerking met ROC Rivor, de Leerpunten.
- We verzorgen inburgeringstrajecten in Kerkdriel
- We verzorgen NTII - educatietrajecten in Den-Bosch.
- We werken nauw samen met Stichting KOMPAS, maatschappelijke participatie Bommelerwaard.

Leren en Werken Rivierenland

- Wij zijn alert op taal in onze klantgesprekken en streven ernaar om per jaar ca. 40 klanten die moeite hebben met de Nederlandse taal door te verwijzen naar een taalaanbod in de regio. Dit doen we o.a. in samenwerking met het UWV.
- Wij gaan onze eigen communicatie naar buiten toe (flyers, website, brieven) aanpassen op B1-niveau.
- Wij wijzen werkgevers in de regio op het belang van taal op de werkvloer. Leren en Werken is landelijk verantwoordelijk voor het Taalakkoord werkgevers. In regio Rivierenland proberen we actief werkgevers te binden aan dit Taalakkoord.
- Twee maal per jaar (in voor- en najaar) geven wij een voorlichting over laaggeletterdheid. Deze voorlichting is bedoeld voor toeleiders/professionals die zich beroepsmatig bezig houden met de arbeidsmarkt. Nadruk in deze voorlichting ligt op feiten /cijfers, herkennen en doorverwijzen.
- Wij zullen ons hard maken om samen met WERKzaak, UWV en gemeente Tiel een Taalpunt te realiseren binnen de Stadhuis-campus.

Mozaïek Welzijnsdiensten, met als onderdeel Dynamiek

- Opzetten van een leerhuis waar ruimte is voor professionele leertrajecten voor NT1 en NT2. En waar activiteiten worden georganiseerd die passen bij de vraag van de inwoners. De voor en door methode wordt waar kan ingezet. Er is aandacht voor leerwerktrajecten. Het leerhuis is een koppeling van in ieder geval programmalijn 4 (laaggeletterden en laagopgeleiden) en 7 (inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt). De wens is om laaggeletterdheid en het leerhuis binnen Welzijn Next Level breder onder de aandacht te brengen.
- Ontwikkelen van taalstages binnen de betrokken Welzijn Next Level partijen. Dynamiek en Mozaïek gaan in 2018 starten met het bieden van taalstages. Binnen de ontwikkeling op het gebied van taalstages wordt samengewerkt met vluchtelingenwerk en Werkzaak Rivierenland. De taalstages worden onderdeel van het leerhuis. Doel van de taalstages is om de taalvaardigheid in zijn algemeenheid en gericht op werk te versterken en vergroten.
- Ontwikkelen van taalmaatjes projecten. Er wordt de koppeling gemaakt met bestaande maatjes projecten bij bijvoorbeeld Mozaïek en met bestaande vrijwilligers van zowel Dynamiek als Mozaïek. Er wordt indien nodig ook gezocht naar nieuwe maatjes. Doel van de maatjes projecten is de taalvaardigheid te versterken en vergroten.
- De websites van Mozaïek en Dynamiek op 1F(B1) niveau schrijven. Om dit te realiseren wordt er samenwerking gezocht met de Hoge School van Arnhem en Nijmegen. Er wordt gekeken naar projectopdrachten voor groepen studenten. En naar individuele stageopdrachten voor studenten die samen met de doelgroep aan de slag gaan met de leesbaarheid.
- Voortzetting programmalijn laaggeletterdheid en taalcomponent programmalijn statushouders/nieuwkomers in Welzijn Next Level

O.R.S. Lek en Linge (VMBO locatie)

O.R.S. Lek en Linge wil actief op zoek gaan naar laaggeletterdheid onder onze doelgroep. Dat zijn de ouders van onze leerlingen.

- We organiseren samen met partners een informatiebijeenkomst voor mentoren en zorgcoördinatoren.
- Wij verwijzen eventuele belangstellenden door naar onze partners.
- Wij bieden onze locatie aan voor activiteiten en bijeenkomsten van onze partners.

Rabobank West Betuwe

- Medewerkers informeren over het Taalakkoord en de problematiek van laaggeletterdheid, zodat men laaggeletterdheid herkent, laaggeletterden kan verwijzen naar de hulpmogelijkheden en er rekening mee kan houden in de communicatie;
- Medewerkers een workshop laten volgen betreffende goed en eenvoudig taalgebruik (zodat ook minder-geletterden goed begrijpen wat er wordt bedoeld);
- Waar mogelijk initiatieven die laaggeletterdheid tegengaan ondersteunen met o.a. publiciteit, kennis en netwerk;
- Het Taalakkoord (mogelijk) financieel ondersteunen vanuit het Coöperatief Stimuleringsfonds, mits met goedkeuring door de ledenraad.

Regionaal Archief Rivierenland

- Het doorbreken van het taboe, meer bekendheid geven aan het onderwerp zowel voor inwoners als professionals.
- Aandacht voor laaggeletterdheid actief uitdragen bij contacten met bedrijven, scholen, verenigingen en maatschappelijke partners.
- Binnen de gemeentelijke organisatie is er aandacht voor het bewust schrijven van brieven en het taalgebruik.
- Indien nodig faciliteiten van het RAR (leslokaal en atrium) beschikbaar stellen

ROC Rivor

ROC Rivor wil samen met haar netwerkpartners een sluitend begeleidingsaanbod bieden zodat zoveel mogelijk laaggeletterden optimaal begeleid kunnen worden. Dit betekent begeleiding op maat vanuit de leervraag van de laaggeletterde. Dit kunnen we bereiken door:

- Een goede intake waarbij leervragen en mogelijkheden van de cursist in kaart worden gebracht.
- Snelle plaatsing na intake.
- Het goed blijven volgen van het leerproces en doelen bijstellen waar nodig.
- Begeleiding door professionele docenten in samenwerking met vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.
- Het opleiden en begeleiden van deze vrijwilligers.
- Goede afstemming met de samenwerkingspartners in de verschillende regionale netwerken.
- Het stimuleren van doorstroom naar MBO en (vrijwilligers)werk.

In de afgelopen jaren heeft het ROC ingezet op samenwerking in de regio en het bereiken van meer laaggeletterde (Nt1)cursisten. ROC Rivor is voornemens dit te blijven doen, zich verder te blijven ontwikkelen en kwaliteit te borgen. ROC Rivor wil graag een actieve rol blijven spelen in het Taalakkoord.

RSG Lingecollege

Het RSG Lingecollege ziet het als school voor funderend onderwijs als haar opdracht laaggeletterdheid onder de leerlingen te voorkomen. Naast deze reguliere opdracht is het RSG Lingecollege op de onderstaande thema's uit het Taalakkoord actief:

- Preventie: lessen 'Spelen met Taal' zijn vast onderdeel van de lessentabel VMBO
- Werk en inkomen/rondkomen: de praktijkschool aan de Rozenstraat werkt samen met het ROC om de leerlingen te ondersteunen een MBO 1/2 kwalificatie te halen.
- Gezondheid: op de VMBO-locatie is er in samenwerking met een diëtistenpraktijk een regulier spreekuur voor ouders en leerlingen. Op alle locaties heeft het Lingecollege een 'gezonde schoolkantine'.

Sociom

- Vindplaatsen binnen de afzonderlijke 8 kernen van de gemeente West Maas en Waal in kaart brengen
- Gesprekken voeren met deze vindplaatsen en in kaart brengen hoe het vinden van laaggeletterden structureel in werkprocessen kan worden verankerd
- In samenwerking met directe leefomgeving, vrijwillige adviseurs, maar ook met vrijwilligers steunpunt zoeken naar (taal)vrijwilligers
- Het zorgdragen van borging van vrijwilligers
- Het vinden van 8 lokale taalambassadeurs, om het probleem laaggeletterdheid nog zichtbaarder en laagdrempeliger te maken
- Het (Digi-) en mobiel Taalhuis West Maas en Waal promoten

Stichting ABC

ABC is een stichting van en voor laaggeletterden in heel Nederland. In verschillende provincies zijn afdelingen van ABC, zo ook in Gelderland. ABC heeft 3 doelen: belangen behartigen, stimuleren en ontmoeten. Wij houden ons bezig met de volgende taken:

- Opkomen voor de belangen van de groep laaggeletterden in Nederland;
- Laaggeletterdheid op de agenda van de gemeente, de provincie en landelijke overheid houden;
- Laaggeletterdheid op de agenda van de grote organisaties zoals de UWV en van bedrijven houden;
- Pleiten voor voldoende en goede lees-, schrijf- en rekencursussen;
- Laaggeletterdheid in de opleiding op de PABO's brengen;
- Scholingsaanbod en opleiding van docenten op de ROC's stimuleren;
- Scholingsbeleid van bedrijven voor laaggeletterden beïnvloeden;
- Wetenschappelijk onderzoek stimuleren;
- Landelijk en provinciaal uitwisselen van ervaringen en ideeën met ambassadeurs;
- Organiseren van ambassadeursdagen, deelnemersdagen, ontmoetingen met docenten en het versterken van internationale contacten.

Stichting Kompas Bommelerwaard

- Stichting Kompas is actief in de Bommelerwaard inzake het ontwikkelen en organiseren van taalactiviteiten in samenhang met sociale activering, participatie en emancipatie. Kompas biedt een integraal aanbod van Nederlandse taal, rekenen, digitale vaardigheden en maatschappelijke oriëntatie en taal op de werkvloer.
- Kompas zet zich in om in samenwerking en afstemming met taalpartners een goed taalaanbod op maat te bieden.
- Inzet en voortdurende inspanning om inwoners die laaggeletterd zijn in beeld te krijgen en inwoners te stimuleren mee te doen, in nauwe samenwerking met partners.
- Kompas biedt taalprogramma's op diverse niveaus in nauwe samenwerking met o.a. ROC Rivor, Koning Willem 1 College, Bibliotheek Rivierenland en Vluchtelingenwerk. Deze worden uitgevoerd in de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel.
- Kompas biedt computerlessen/digitale vaardigheden voor beginners, cursussen Klik en tik, Computerles en solliciteren. Verder aanbod afhankelijk van vragen.
- Begeleiding taalactiviteiten: De taalactiviteiten worden begeleid door deskundige en gekwalificeerde vrijwilligers. Deskundigheidsbevordering gebeurt in samenwerking met het ROC Rivor.
- Kompas werkt mee aan diverse taalactiviteiten zoals de Nationale Voorleesdagen, Week van de Alfabetisering, op het gebied van Taal in relatie met Werk, Gezondheid, Armoede etc.
- Kompas organiseert doorlopend activiteiten op het gebied van werk, gezondheid, ontmoetingsbijeenkomsten waar Nederlandse taal altijd een punt van oefening is.
- Kompas functioneert als vraagbaak voor taal en werk, geeft informatie, advies en begeleiding of verwijzing.
- Kompas is actief in het netwerk van Nederlandse taal, is lid van het Bondgenootschap voor Geletterdheid Rivierenland, participeert in de taalsamenwerking in de gemeente Zaltbommel en Maasdriel en wil zich in blijven zetten en actief participeren in het Taalakkoord Rivierenland.

Stichting Lezen en Schrijven

Stichting Lezen & Schrijven ondersteunt gemeenten, taalaanbieders en andere organisaties op maat bij hun duurzame aanpak van laaggeletterdheid. De ondersteuning is op maat en sluit aan op lokale en regionale initiatieven en verbindt en versterkt deze waar mogelijk.

- Ondersteuning Taalakkoord in het kader van het Landelijk Actieplan Tel mee met Taal.
- OCW, SZW en VWS investeren in de periode 2016-2018 in het Actieplan Tel mee met Taal. Dit actieplan moet de taalbeheersing van 45.000 mensen verbeteren en de taalvaardigheid en het leesplezier van een miljoen kinderen in de basisschoolleeftijd bevorderen. Gemeenten krijgen een rol in het organiseren van netwerken en het sluiten van Taalakkoorden met maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven om taalachterstanden in alle (arbeidsmarkt)regio's aan te pakken. Er komt een stimuleringsbudget voor extra praktijkgerichte taalscholing. In elke regio wordt de Taalmeter en overige basismeters ingezet om laaggeletterden te vinden, er komen Taalhuizen en Taalpunten als fysieke ontmoetingsplek en er worden vrijwilligerscursussen aangeboden. Stichting Lezen & Schrijven kan gedurende deze periode haar ondersteuning aan alle regio's in Nederland aanbieden.
- De stichting biedt ondersteuning aan alle betrokken partijen, waar het gaat over: Aanbod taal- en basistraining Taal voor het Leven voor vrijwilligers en Train de Trainer; Trainingen Herkennen en doorverwijzen voor professionals; Aanbod lesmaterialen voor non formeel aanbod voor alle doelgroepen; Ondersteuning en advies aan gemeenten en alle overige organisaties bij het maken van beleid en netwerkopbouw bij de aanpak van laaggeletterdheid en de bevordering van basisvaardigheden, PR-materiaal en een Toetsenbank met voortgangstoetsen.
- Het team van Lezen & Schrijven ondersteunt de Werkgroep Taalakkoord Rivierenland bij de monitoring van de voortgang van de acties uit het Taalakkoord.

Stichting Welzijn Bommelerwaard

- Blijvend en doorlopend aandacht vragen voor (en informatie delen over) het onderwerp laaggeletterdheid, onder andere via onze eigen (social)media.
- Vanaf eind 2017 gaat ons nieuwe project 'voorlezen door ouderen' van start. Dit doen we onder andere in samenwerking met Brede school de Waluwe in Zaltbommel en Vluchtelingenwerk. Het project richt zich op ouderen uit de wijken rondom de school en heeft tot doel het bevorderen van zowel de sociale cohesie in de wijk, als het bevorderen van lezen en taalontwikkeling bij kinderen. In dit project gaan senioren uit de wijk voorlezen bij de kinderen thuis, daarbij worden ook de ouders/ verzorgers van de kinderen betrokken. Via de school en vluchtelingenwerk worden kinderen met een taal/ leesachterstand aangemeld voor dit project.
- Intern hebben we een werkgroep die zich in gaat zetten om het onderwerp ook onder collega's op de kaart te houden en daarmee ook tijdens ons reguliere werk aandacht te behouden voor laaggeletterdheid, taalgebruik en leesbaarheid van onze communicatie etc.
- Deelnemen aan gezamenlijke initiatieven vanuit de gemeentes of samenwerkingspartners op het gebied van taalontwikkeling en laaggeletterdheid (bijvoorbeeld vanuit de Brede Beweging in de Bommelerwaard).

STMR

- Binnen Welzijn Next Level: vroegsignalering en leren communiceren met de doelgroep laaggeletterden. Dit willen we ook verbreden binnen de andere disciplines binnen STMR, zoals JGZ, schoolmaatschappelijk werk en thuisbegeleiding
- Binnen 8 gemeenten waar STMR JGZ 0 – 4 jaar uitvoert: signaleren spraak-taalachterstanden bij jonge kinderen en de koppeling met VvE

UWV WERKbedrijf Tiel

- Werkcoaches UWV zijn alert op taal tijdens de klantgesprekken en verwijzen klanten met taalproblemen door naar het Servicepunt Leren en Werken voor taaladvies
- Meer aandacht voor herkennen en bespreekbaar maken van taalvaardigheid bij met name autochtone klanten, o.a. door aanbieden van de workshop gesprekstechnieken
- Werkcoaches verwijzen niet digivaardige klanten actief door naar Klik en Tik
- In de workshop "solliciteren voor niet digivaardigen" wordt standaard de Taalverkenner afgenomen.
- Wij gaan ons inzetten om een Taalpunt te realiseren binnen de Stadhuis-campus in samenwerking met de WERKzaak, de gemeente Tiel en Servicepunt Leren en Werken.

Vluchtelingenwerk Oost-Nederland

- Doorverwijzen van cliënten naar de Taalhuizen in regio Rivierenland, als zij extra ondersteuning wensen/nodig hebben;
- Het organiseren van activiteiten in de Week van de Alfabetisering zoals een taallunch of taalontbijt;
- Het stimuleren van cliënten om mee te doen aan de Praathuizen in de regio (activiteit om het spreken en luisteren van het Nederlands te oefenen). In sommige gevallen gaan we ook mee;
- Actieve deelname in verschillende taalsamenwerkingen in gemeenten;
- Het werven van vrijwilligers voor de basistraining Taal voor het Leven.

Volksuniversiteit West Betuwe (VUWB)

De VUWB is opgericht in 1990 en is een stichting zonder winstoogmerk. De VUWB biedt voor voornamelijk volwassenen de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling of scholing op het gebied van talen, kunst & cultuur, mens & maatschappij, wetenschap & techniek, en creativiteit. Het cursusprogramma met cursussen, workshops en lezingen is er niet op gericht om diploma's te behalen. Het devies is 'een leven lang leren', waarbij voorop staat dat wat je met plezier leert, je nooit vergeet. De VUWB is er voor iedereen, ongeacht vooropleiding, godsdienstige of politieke achtergrond of anderszins. We bieden in de regio West Betuwe een plaats waar mensen elkaar kunnen ontmoeten om met docenten en mede-cursisten van en met elkaar te leren in een voor ieder veilige en toegankelijke omgeving. Hiermee wil en kan de VUWB bijdragen aan de in de samenleving breed gevoelde en gedeelde opvatting over een leven lang leren. Uit onze missie volgt de ambitie dat het niveau van taalvaardigheid geen verschil mag en kan maken voor het volgen van activiteiten bij de VUWB.

- De website van de VUWB moet voor iedereen eenvoudig te lezen en te begrijpen zijn.
- Binnen ons cursusaanbod moet voor iedereen een plek zijn ongeacht niveau van taalvaardigheid.
- Waar mogelijk willen we andere organisaties bijstaan om gebruik te maken van ons netwerk, ervaring en ruimtes, en daarnaast kijken waar en hoe we gezamenlijk gericht cursussen kunnen verzorgen.

Welzijn Rivierstroom

- We brengen laaggeletterdheid onder de aandacht en ook de relatie met armoede, gezondheid en participatie in samenwerking met partners in de gemeente Buren en Neder-Betuwe.
- Met partners willen we komen tot het beter vinden, herkennen, screenen en motiveren van laaggeletterden.
- We geloven in een integrale aanpak en willen onderstaande activiteiten ook in de komende jaren uitvoeren en verder uitbouwen in samenwerking met regionale partners
- Aanvragen van gelden en indien mogelijk uitvoeren van een voorleesproject met vrijwilligers (leesstimulering) t.b.v. het voorkomen van taalachterstand.
- Scholing van vrijwilligers t.b.v. signalering en doorverwijzing.

Activiteiten in Neder-Betuwe:

- In Neder-Betuwe hebben we in Dodewaard, Kesteren, Opheusden en Ochten "praathuizen" opgezet waar taalvrijwilligers op informele wijze Nederlands leren aan deelnemers met uiteenlopende achtergronden. In een aantal situaties faciliteren we ook individuele taalondersteuning.
- Via onze werving zijn inmiddels 18 taalvrijwilligers actief en zijn er 40 deelnemers in Neder-Betuwe.
- In Neder-Betuwe zijn 15 taalmaatjes gecertificeerd door het volgen van de Basistraining
- In Neder-Betuwe faciliteren we de taalvrijwilligers met een Basistraining van Taal voor het Leven en geven de vrijwilligers de mogelijkheid om mee te doen aan de Studiedag van Taal voor het Leven. We zijn lid geworden van Het Begint met Taal om vrijwilligers de mogelijkheid te bieden in hun eigen tijd aan e-learning te doen webinars te volgen. Vrijwilligers worden voorzien van materialen en hebben nauw contact met de sociaal werkers over de ontwikkelingen.
- We stimuleren en faciliteren activiteiten om de doelgroep in contact te brengen met andere inwoners zoals een boot-uitje en een tweejaarlijks evenement "exchange of cultures"

Activiteiten in Buren:

- In Buren zijn via onze werving 15 taalmaatjes in een één op één of één op twee setting actief
- In Buren zijn 13 taalmaatjes gecertificeerd door het volgen van de Basistraining Taalvrijwilliger; twee zijn op dit moment bezig met het volgen van een training

- In Maurik is in september De Taalclub gestart, een taal-praatgroep voor NT2, waar naast de vier taalvrijwilligers die het initiatief hebben genomen nog 3 andere vrijwilligers bij zijn aangehaakt.
- In Buren faciliteren we de taalvrijwilligers met een Basistraining van Taal voor het Leven en geven de vrijwilligers de mogelijkheid om mee te doen aan de Studiedag van Taal voor het Leven. We zijn lid geworden van Het Begint met Taal om vrijwilligers de mogelijkheid te bieden in hun eigen tijd aan e-learning te doen webinars te volgen. Vrijwilligers worden voorzien van materialen, een Nieuwsbrief en krijgen intervisie
- We werken met ROC, gemeente en ZDB samen in het Leerpunt in Maurik.

Welzijn West Betuwe

Taal is het 'gereedschap' dat ervoor zorgt dat mensen meedoen, samenwerken en samenleven. Het is voor Welzijn West Betuwe van belang dat iedereen dit gereedschap zo goed mogelijk kan gebruiken. Wij dragen ons steentje eraan bij door taalachterstanden vroeg te signaleren, vrijwilligers te trainen om te ondersteunen bij laaggeletterdheid en door initiatieven te ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Taalcafé Geldermalsen. Taal leer je vooral in de praktijk; het Taalcafé biedt die mogelijkheid op een laagdrempelige manier.
- Boek op Bezoek, waarbij vrijwilligers voorlezen in gezinnen waar lezen geen vanzelfsprekendheid is.
- Ondersteunen statushouders d.m.v. taalmaatjes en taalstages.
- Taalhuis in Neerijnen. Een initiatief van vrijwilligers voor iedereen die de Nederlandse taal wil leren.
- Signaleren van laaggeletterdheid bij huisbezoeken, ondersteuning van thuisadministratie en ouderadvies.

Werkcoöperatie West Maas en Waal

De Werkcoöperatie West Maas en Waal is een sociale onderneming die is opgezet om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (de zogenaamde klantprofiel-4-kandidaten en statushouders) te helpen op een of andere manier mee te doen in de samenleving, daardoor de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen, de kansen op betaald werk te vergroten en zo mogelijk de re-integratie op de arbeidsmarkt te bewerkstelligen. Daartoe worden de kandidaten intensief begeleid, zowel on the job als met behulp van trainingen.

- De Werkcoöperatie West Maas en Waal ontplooit verschillende activiteiten op het gebied van dagbesteding, beschut werk en betaald werk.
- De eigen verantwoordelijkheid van kandidaten voor de arbeidsmarkt staat centraal, waarbij hun talenten, competenties en kwaliteiten doorslaggevend zijn. Er wordt ingezoomd op kansen (en minder op belemmeringen). Kandidaten worden gecoacht om zo enigszins mogelijk zelf de weg (terug) te vinden naar de arbeidsmarkt. Daarmee wordt eigen empowerment, het zelf regie nemen over het eigen leven, ondersteund.
- Onderdeel van de screening van kandidaten op zelfredzaamheid vormt de screening op laaggeletterdheid. Dit gebeurt al bij de intake via gerichte vraagstellingen (contextgerichte vragen). Wanneer kandidaten bij de Werkcoöperatie aan de slag zijn wordt bovendien gebruik gemaakt van de digimeter, het screeningsinstrument van de Stichting Lezen en Schrijven. Op basis van de bevindingen wordt voor de betrokken kandidaat vastgesteld of er een indicatie op laaggeletterdheid is. Aansluitend wordt een eventuele indicatie op laaggeletterdheid na de workshop besproken in een 1-op-1 situatie, waarin de kandidaat wordt voorgesteld om contact te leggen met het Digi-Taalhuis West Maas en Waal.
- Er vindt een warme overdracht plaats: vanuit de Werkcoöperatie wordt contact opgenomen met het Digi-Taalhuis. Teneinde de drempel zo laag mogelijk te houden gaat een medewerker van de Werkcoöperatie de eerste keer met de kandidaat mee naar het Digi-Taalhuis.

Werkzaam Rivierenland

Werkzaam Rivierenland is dé organisatie voor werk en inkomen in de regio Rivierenland. In een netwerk van organisaties werkt Werkzaam Rivierenland samen om de arbeidsmarktregio optimaal te bedienen. Vanuit de visie: talent werkt voor Rivierenland. Laaggeletterdheid kan uitstroom naar werk in de weg staan. Werkzaam Rivierenland wil daarom haar aanpak van laaggeletterdheid verder doorontwikkelen. Samenwerking met andere organisaties is daarbij essentieel. Werkzaam Rivierenland heeft de volgende ambities:

- We willen onze professionals methodieken en instrumenten aanreiken om laaggeletterdheid te herkennen en goed door te verwijzen.

- We willen het leeraanbod voor werkzoekenden op het gebied van laaggeletterdheid verder ontwikkelen en beter richten op verschillende doelgroepen.
- We willen de communicatie door Werkzaak afstemmen op niveau B1. Denk hierbij aan onze website en onze correspondentie.
- We willen verkennen of een Taalpunt, een loket waar vraag en aanbod m.b.t. laaggeletterdheid bij elkaar komt, de dienstverlening aan laaggeletterden kan versterken.

Ziekenhuis Rivierenland

Ons ziekenhuis is als grote zorgaanbieder, als grote werkgever en als partner in veel zorg- en welzijnsnetwerken sterk verbonden met de regio. Wij willen een nadrukkelijke bijdrage leveren aan de gezondheidswinst en het welzijn van de inwoners/patiënten in onze regio door goede zorg, goede en begrijpelijke voorlichting en goede preventie te bieden. We zullen actief uitdragen dat scholing en educatie daarbij een goede zaak is. In de communicatie met de laaggeletterden leggen we accenten, door bijvoorbeeld meer gebruik te maken van beeldmateriaal om deze mensen beter te kunnen voorlichten. Onze nieuwe website gaat daar een voorbeeld van zijn, waar veel gebruik gemaakt gaat worden van filmpjes, animaties, infographics en apps. Informatieteksten gaan op B1 niveau geredigeerd worden, waarbij de teksten nog meer visueel ondersteund worden door plaatjes en illustraties. Naar medewerkers en medisch specialisten ligt het accent op bewustwording van dit probleem en instructie hoe hiermee om te gaan naar onze patiënten.

- We participeren in het project SamenWell, samen met de Bibliotheek en de GGD. Zie www.samenwel.nl.
- We reiken onze medewerkers en professionals methodieken en instrumenten aan om bij laaggeletterdheid passende en begrijpelijke voorlichting en gezondheidseducatie te geven aan patiënten en hun mantelzorgers.
- We organiseren themabijeenkomsten rondom ziekte en gezondheid voor alle doelgroepen en nemen daarin ook nadrukkelijk de patiënten en bezoekers die laaggeletterd zijn mee.
- We bieden werkgelegenheid en stageplekken aan voor laaggeletterden, na langdurige werkloosheid of arbeid- of andere beperkingen.
- We verzorgen in het kader van revalidatie of omgaan met ziekte of de gevolgen daarvan, programma's aan met training, gesprekken, scholing, educatie en voorlichting voor patiënten én mantelzorgers.
- We werken intensief samen met de andere zorgaanbieders in zorgketens waarbij naast zorg ook het accent steeds ligt op preventie en coöping.
- We hebben veel multidisciplinaire protocollen/werkprocessen met ander zorg- en welzijnsinstellingen waardoor voorkomen wordt dat mensen met laaggeletterdheid of bijkomende (psycho-)sociale problematiek tussen wal en schip raken of te laat signaleerd worden met hun hulpvragen.
- We zetten veel vrijwilligers in voor de polikliniek en kliniek om patiënten te ondersteunen of wegwijs te maken bij hun bezoek aan het ziekenhuis.
- We zijn met regio ziekenhuizen aan het overleggen of we samen met de NVZ een toolkit kunnen opzetten en gebruiken om medewerkers meer bewust te maken van laaggeletterdheid, herkenbaarheid te vergroten en te verwijzen naar het taalpunt. (Dit is nog in de verkenningsfase samen met CWZ, UMCN en NVZ).
- Buddy's bij het toekomstig servicepunt én taalpunt in de centrale hal

Zorgbelang Gelderland | Utrecht

Zorgbelang Gelderland | Utrecht is een betrokken marktorganisatie en wil graag een bijdrage leveren aan het vergroten van de bewustwording rondom het thema laaggeletterdheid. Daarnaast maken we ons als organisatie sterk voor het vergroten van de eigen regie van de doelgroep. Zorgbelang werkt hierbij onder andere samen met stichting ABC die de belangen van laaggeletterden in Nederland behartigt.

- Placemat | tijdens de *Week van de Alfabetisering* is onze placemat op verzoek verkrijgbaar. De placemat maakt dat het thema op een leuke en laagdrempelige manier tijdens bijvoorbeeld de lunch onderwerp van gesprek kan zijn;
- Actief lidmaatschap van verschillende Bondgenootschappen en Taalakkoorden in de provincie Gelderland;
- Op aanvraag van organisaties toetsen we, samen met taalambassadeurs, communicatiemateriaal en bewegwijzering op toegankelijkheid en begrijpelijkheid. Dit levert vaak verrassend effectieve tips op!;

- In gesprek met gemeenten over een inclusieve samenleving waarin iedereen kan participeren. Het geratificeerde VN-verdrag voor mensen met een beperking reikt tenslotte verder dan de toegankelijkheid van gebouwen;
- Samenwerkingspartner binnen (landelijke) projecten waarbij het perspectief van laaggeletterden centraal staat | bijvoorbeeld: project *Vanzelfsprekend* in opdracht van Movisie. Taalambassadeurs dragen, met professionele procesondersteuning, concrete oplossingen aan voor door hen ervaren taal gerelateerde obstakels in het dagelijkse leven;
- Aanbod training en workshops Gezondheidsvaardigheden voor zowel professionals als laaggeletterden;
- Structureel overleg met diverse Gelderse ziekenhuizen waarbij we kennis uitwisselen op het gebied van toegankelijke communicatie en waarbij we concrete verbetertrajecten inzetten. Hierbij werken we samen met de Nederlandse vereniging van Ziekenhuizen en de GGD.